

ข่าวประจำวันพฤหัสบดีที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2559

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

มกอช.ได้ไทยแพน

จากกรณีเครือข่ายเตือนภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชหรือไทยแพน (Thai-PAN) ออกมาแถลงข่าวผลการสุ่มเก็บตัวอย่างพืชผักและผลไม้ที่วางจำหน่ายในห้างสรรพสินค้าและตลาดทั่วไปมาตรวจวิเคราะห์ สารตกค้างปนเปื้อนพืชผลไม้ในสินค้า “Q” และสินค้าออกแฉก เป็นจำนวนมาก

นางสาวดุจเดือน ศศะนาวิน เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) แจ้งผู้บริโภคไม่ควรตื่นตระหนกกับการนำเสนอข่าวดังกล่าว เนื่องจากการสุ่มเก็บตัวอย่างของไทยแพนมีจำนวนน้อย ไม่สามารถนำมาเป็นตัวแทนของตัวอย่างทั้งประเทศได้ เพราะตามหลักสถิติและวิชาการ ถ้าจะให้ตัวอย่างที่สุ่มเก็บนำมาเป็นตัวแทนของทั้งประเทศได้ จำนวนตัวอย่างแต่ละชนิดพืชจากแต่ละห้าง จะต้องน้อย 60 ตัวอย่างต่อชนิดพืช...ไม่ใช่เก็บแค่ชนิดพืชละ 1 ตัวอย่างต่อห้าง อย่างที่ทำ แล้วนำมาสรุปเป็นภาพรวมของประเทศ เก็บตัวอย่างสินค้าจำนวนน้อยมาก ตรวจพบปัญหาในสินค้า Q จำนวน 7 ตัวอย่าง สินค้าออกแฉก 8 ตัวอย่าง แล้วสรุปว่าสินค้าพืชที่ภาครัฐรับรองไม่ผ่านมาตรฐาน 57.1% และ 25% เป็นการจงใจให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องนัก

การสุ่มตรวจแค่ 2 ตัวอย่าง แล้วเจอปัญหาแค่ 1 ตัวอย่างกลับสรุปว่าตรวจพบ 50% ถือเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและไม่ได้มาตรฐาน...ทำให้ผู้บริโภคและประชาชนเกิดความตื่นตระหนกและเข้าใจผิดเป็นวงกว้าง และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่ผลิตสินค้าได้มาตรฐานจีเอพี (GAP) กว่า 200,000 ราย เป็นผู้ผลิตผักและผลไม้กว่า 70,000 ราย

ที่สำคัญ การสุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืชมาตรวจวิเคราะห์สารตกค้าง ทั้งสินค้า Q และ Non Q โดย กรมวิชาการเกษตร ในปี 2559 ได้ตรวจวิเคราะห์ไปแล้วกว่า 3,500 ตัวอย่าง เป็นสินค้า Q ประมาณ 1,500 ตัวอย่าง ในจำนวนนี้พบ 7 ตัวอย่างเท่านั้น หรือน้อยกว่า 1% ที่มีสารตกค้างเกินค่ามาตรฐาน

ฉะนั้นจึงเชื่อมั่นในกระบวนการรับรองของกระทรวงเกษตรฯได้ และยังมั่นใจได้ว่า สินค้า Q มีคุณภาพและมีความปลอดภัยสูงกว่าสินค้าปกติทั่วไปแน่นอน

พต.หนูหนีसानเจาะบ่อน้ำตื้น ใจป่าแจกชุดเจาะโซล่าเซลล์

นางปราณี สีหพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวางระบบการพัฒนาที่ดินเขต 5 จ.ขอนแก่น เผยถึงการแก้ปัญหาภัยแล้งด้วยบ่อน้ำตื้น หรือบ่อน้ำสร้าง ตามภาษาพื้นเมืองอีสาน ที่มีกระจายอยู่เกือบทุกพื้นที่แต่คนทั่วไปมักเข้าใจผิดคิดว่าเป็นบ่อน้ำบาดาลที่ต้องขุดลึกหลายสิบเมตรจึงไม่ค่อยกล้าลงทุนขุด แต่ความจริงแล้วบ่อน้ำตื้นนั้นอยู่ในระดับแค่ 10 เมตรเท่านั้นเอง

การหาแหล่งขุดเจาะบ่อน้ำตื้นในอดีต ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ชาวบ้านจะใช้วิธีสังเกตใน 2 ลักษณะ ถ้าในฤดูร้อน จะสังเกตพื้นดินบริเวณไหนมีอากาศค่อนข้างเย็นกว่าบริเวณอื่น พื้นที่นั้นมีแหล่งน้ำบ่อน้ำตื้น แต่ถ้าเป็นฤดูหนาวบริเวณไหนมีไอน้ำออกมาจากพื้น แสดงว่าบริเวณนั้นมีน้ำบ่อตื้น

“เมื่อพบจุดที่น่าจะขุดเจาะบ่อน้ำตื้นได้ชาวบ้านจะปลูกต้นกล้วยเป็นสัญลักษณ์ จากนั้นค่อยปลูกพืชชนิดอื่น ถ้าต้นไม้ที่ปลูกไว้เจริญเติบโตได้ดี แสดงว่ามีบ่อน้ำตื้นเพียงพอใช้แน่ ถึงจะลงมือขุดบ่อเพื่อนำน้ำขึ้นมาใช้ บ่อน้ำตื้นไม่ต่างจากโอเอซิสกลางทะเลทราย มักอยู่บริเวณเชิงเนินรอยต่อระหว่างพื้นที่นากับพื้นที่ไร่ เป็นน้ำฝนที่ผ่านการ กรองจากชั้นหิน ไปขังอยู่ในชั้นดินเหนียว อยู่ลึกไม่เกิน 10 เมตร เป็นน้ำจืดที่นำมาอุปโภคบริโภคได้”

นางปราณี กล่าวว่า เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำในพื้นที่ภาคอีสานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต 5 จึงส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ ขุดเจาะบ่อน้ำตื้นไว้อุปโภคบริโภค โดยสนับสนุนเครื่องขุดเจาะบ่อน้ำพร้อมเครื่องสูบล้างแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนย้าย ได้ มูลค่าประมาณ 100,000 บาท ให้ กับเกษตรกรครอบครัวละ 1 ชุด

ทั้งนี้ สำนักงานฯกำหนดให้เกษตรกรต้องรวมกลุ่มไม่น้อยกว่า 10 คน ยื่นหนังสือขอมายังสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5 เมื่อผ่านการพิจารณาแล้ว จะได้รับเครื่องมือดังกล่าวคนละ 1 ชุด พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่คอยเป็นพี่เลี้ยงแนะนำการใช้งานอย่างใกล้ชิด

“เครื่องขุดเจาะบ่อน้ำนี้ มีลักษณะเป็นรถเข็นเดินตาม มีตัวขุดเจาะ บี้มน้ำ และแบตเตอรี่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ส่วนวิธีใช้งานก็ไม่ยากอะไร เราจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาอยู่ตลอด เมื่อขุดเจาะได้แล้วก็ปักท่อพีวีซีเป็นสัญลักษณ์ เลิกใช้ก็ปิดฝาท่อ เข็นรถอุปกรณ์กลับบ้าน เมื่อจะสูบน้ำขึ้นมาใช้ ให้เข็นรถมาต่ออุปกรณ์เข้ากับท่อ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการถูกโจรกรรม”

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก

ค้านเหมืองแร่โปแตชห้วยแผ่นดินทรุด...ข้าราชการ‘ผาแดง-นางไอ่’

: ศูนย์ข่าวเครือเนชั่นภาคอีสาน

การลุกขึ้นมาคัดค้านการขออนุญาตสัมปทานเหมืองแร่โปแตชในพื้นที่ อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร ของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ เพราะเกรงจะเกิดปัญหาตามมา หลังพื้นที่ดังกล่าวเคยมีการทำนาเกลือและเกิดปัญหาดินยุบเป็นโพรงเมื่อหลายปีก่อน

การเคลื่อนไหวของชาวบ้านที่นี่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องกว่า 10 ปี เพราะพวกเขาหวาดเกรงว่า ตำนานหนองหานล่มของวรรณกรรมพื้นบ้านอย่าง "ผาแดง-นางไอ่" จะมาเกิดขึ้นจริงในยุคสมัยนี้ หากมีการอนุญาตให้สัมปทานทำเหมืองแร่โปแตชเกิดขึ้น

ล่าสุด เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 ที่ผ่านมา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีการจัดเวทีเสวนาสาธารณะ กรณีพิพาทเหมืองแร่โปแตชกับประชาชนในพื้นที่ อ.วานรนิวาส และอ.บ้านม่วง ที่คัดค้าน ซึ่งดำเนินการจัดงานภายใต้หัวข้อ “ท้องถิ่นได้อะไร ในสถานการณ์เหมืองแร่โปแตชจังหวัดสกลนคร”

การจัดงานครั้งนี้เน้นการเจาะลึกผลประโยชน์และผลกระทบของการมาของเหมือง การจัดงานเสนา
ดังกล่าวได้รับความสนใจจากแกนนำการคัดค้านเหมืองแร่ในพื้นที่ อ.วานรนิวาส และอ.บ้านม่วง ตลอดจน
นักวิชาการ นักธุรกิจ นิสิต นักศึกษา และประชาชน เข้าร่วมรับฟังการเสนาอย่างเนืองแน่น

ในวงเสนาได้นำเสนอเนื้อหาสาระที่ครบถ้วนรอบด้าน เพื่อหวังให้คนเข้าฟังมีข้อมูล ความรู้ ความ
เข้าใจ ถึงผลดี และผลเสียในการมาของเหมืองแร่....!!!

สัทกมล ไชยแสงราช แกนนำกลุ่มคนรักอำเภอานรนิวาส ซึ่งมีสมาชิกและเครือข่ายกว่า 2,000 คน
เป็นกลุ่มต่อต้านหลักในการสำรวจและก่อสร้างเหมืองแร่โปแตชของบริษัทที่ได้รับสัมปทาน ซึ่งเข้าฟังด้วย
บอกว่า กลุ่มพวกตนมองว่าชาวบ้านในพื้นที่ไม่ทราบล่วงหน้าเรื่องการขออนุญาตสัมปทานเหมืองแร่โปแตช
และไม่มีส่วนร่วมใดๆ ในการอนุญาตของภาครัฐ จึงเกิดความกังวล และขอให้เปิดเวทีเพื่อให้ข้อมูลชาวบ้าน
อย่างเปิดเผยก่อนดำเนินการต่อ

เป็นความกังวลถึงผลกระทบจากเหมืองแร่โปแตชที่จะเกิดขึ้นกับชาวบ้าน 6 ตำบลในพื้นที่ อ.วานร
นิวาสนั้น หากมีการทำเหมืองแร่โปแตชจะทำให้เกิดปัญหาดินเค็ม ทำให้พื้นที่การเกษตรของชาวบ้านเสียหาย
และการทำเหมืองแร่ใต้ดินก็จะทำให้เกิดการทรุดตัวของพื้นดินตามมาในอนาคตอย่างแน่นอน...

นอกจากนี้ หากมีการสร้างเหมืองแร่โปแตชในพื้นที่ก็จะเกิดปัญหาการแย่งชิงน้ำกับชาวบ้าน ทำให้
ชาววานรนิวาสส่วนใหญ่เกิดความกังวลถึงอนาคตของชุมชน ซึ่งส่งผลต่อระบบนิเวศธรรมชาติในพื้นที่อย่าง
แน่นอน

สำหรับข้อมูลแหล่งแร่โปแตชวานรนิวาสในเขตจังหวัดจากการสำรวจของกรมทรัพยากรธรณีในพื้นที่
อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร เมื่อปี 2519-2520 ซึ่งเจาะสำรวจบริเวณนี้จำนวน 2 หลุม ได้แก่ หลุมเจาะ เค-48
และ เค-55 ซึ่งมีข้อมูลว่าหลุมเจาะที่ เค-48 เป็นหลุมเจาะที่พบแร่โปแตชชนิดซิลไวต์ที่เชื่อถือได้ และพบว่าชั้น
แร่ซิลไวต์มีความหนามากกว่า 19-20 เมตร

จากผลการเจาะสำรวจกรมทรัพยากรธรณีในหลุมเจาะที่ เค-48 และ เค-55 พบว่าแนวโน้มที่จะพบ
แหล่งแร่โปแตชชนิดซิลไวต์จะอยู่ในพื้นที่ทางตอนใต้ของ อ.วานรนิวาส ตามทฤษฎีการเกิดแหล่งแร่ซิลไวต์
ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในบริเวณไหล่โดมเกลือ และมีปริมาณเพียงพอที่จะประกอบการทำเหมืองได้ เพราะไหล่โดม
เกลือมีพื้นที่ค่อนข้างกว้าง

ส่วนการประเมินชั้นหินและโครงสร้างทางธรณีวิทยาจากหลุมเจาะ เค-48 และ เค-55 พบว่าชั้นหิน
ทุกชั้นในหมวดหินมหาสารคามค่อนข้างจะเทียบเคียงกันได้ทั้งหมด ยกเว้นชั้นแร่ซิลไวต์ที่พบในหลุม เค-48
เป็นชั้นแร่ซิลไวต์ชั้นล่าง ทำให้สามารถมองได้ว่า โครงสร้างของโดมเกลือที่น่าสนใจควรจะอยู่ทางใต้ของตัว
อำเภอานรนิวาส และมีแนวอยู่ในทิศตะวันออกเฉียงใต้-ตะวันตกเฉียงเหนือ โดยปัจจุบันนี้โครงการเหมืองแร่
โปแตชจังหวัดสกลนคร โดยบริษัทผู้รับสัมปทาน ได้รับอนุญาตบัตรพิเศษสำรวจแหล่งแร่เพื่อพัฒนาเหมืองแร่
ในเชิงพาณิชย์ในต้นปี 2558

ขณะที่ บำเพ็ญ ไชยรักษ์ นักวิจัยกลุ่มนิเวศวัฒนธรรมศึกษา ที่เกาะติดปัญหานี้มาตลอด ระบุว่า
ความเคลื่อนไหวของโครงการขอสัมปทานเหมืองแร่โปแตชแหล่งวานรนิวาสนี้ เริ่มมีการสำรวจแร่ตั้งแต่ปี
2519-2520 โดยกรมทรัพยากรธรณีดำเนินการเจาะสำรวจแร่ที่ อ.วานรนิวาส อ.พรรณานิคม และอ.สว่างแดน
ดิน จ.สกลนคร พบแร่โปแตชชนิด คาร์นัลไลต์ (Carnallite) และซิลไวต์ (Sylvite)

6 กุมภาพันธ์ 2522 กระทรวงอุตสาหกรรมประกาศให้พื้นที่แอ่งสกลนครและแอ่งโคราชเป็นพื้นที่เพื่อการสำรวจ ทดลอง ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแร่ตามมาตรา 6 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 ปี 2539 กรมทรัพยากรธรณีมีความร่วมมือด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งระบุถึงเรื่องการพัฒนาแหล่งแร่โปแตชและอุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี

มีการทำบันทึกการประชุมหารือร่วมกัน (เอ็มโอเอ็ม) โดยมีกรอบความร่วมมือด้านการสำรวจ ธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการพัฒนาทรัพยากรธรณี การศึกษาวิจัย ซึ่งมีสาระเรื่องการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมปุ๋ย โดยเน้นด้านแหล่งทรัพยากรโปแตชในประเทศไทยและแหล่งทรัพยากรฟอสเฟตในสาธารณรัฐประชาชนจีนและเดือนมิถุนายน 2558 โครงการสำรวจแร่โปแตช ของบริษัทผู้ได้รับสัมปทานได้รับการอนุมัติส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (บีโอไอ) ในด้านเหมืองแร่ เซรามิก และโลหะขั้นมูลฐาน

นอกจากนี้ในกลุ่มน้ำสงคราม จ.สกลนคร ยังพบว่ามียังอีก 3 บริษัท จากทั้งหมด 30 บริษัทที่ยื่นขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่ และยื่นขอประทานบัตรทำเหมืองโปแตชในภาคอีสาน รวมพื้นที่ประมาณ 3.5 ล้านไร่ ทั้ง 3 บริษัทดังกล่าวปัจจุบันคำขอสำรวจยังอยู่ระหว่างพิจารณาเปิดพื้นที่ตามมาตรา 6 ทวิ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งได้ยื่นขอสำรวจในเขต อ.สว่างแดนดิน 12 แปลง พื้นที่ 1.2 แสนไร่ และอีกบริษัทยื่นขอสำรวจในเขต อ.วานรนิวาส อ.พังโคน และอ.พรรณานิคม

สำหรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น หากมีการก่อสร้างเหมืองแร่โปแตชแห่งนั้น สันติภาพ สุภาพ ไพบูลย์ นักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี บอกว่า ผลกระทบที่หวั่นมี 3 เรื่องใหญ่ๆ คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมสุขภาพ เรื่องแรกคือเศรษฐกิจมีทั้งบวกและลบ ด้านบวกคือมีเงินมาลงทุน มีรายได้เข้ารัฐ เข้าหลวง เข้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่ปริมาณแร่ที่จะขุดแร่ได้ แต่ในแง่ลบคือเป็นเรื่องความเป็นธรรมในการจัดสรรผลประโยชน์ รัฐบาลกับท้องถิ่นได้มากแค่ไหนเมื่อเทียบกับบริษัทได้

เรื่องต่อมาคือรายได้ที่ได้เพียงพอที่จะเอามาทำประโยชน์อย่างสูงสุดให้แก่ท้องถิ่น เพื่อแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่นที่จะเกิดขึ้นมากน้อยแค่ไหน หรือจะจบแค่เงินเข้าหลวงแล้วหลวงนำไปใช้แค่นั้น แต่ไม่มีแผนที่ท้องถิ่นควรจะได้ และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เรื่องสัญญาซื้อขายผูกมัดระหว่างบริษัทกับรัฐบาลเขียนเอาไว้อย่างไร ประชาชนไม่มีโอกาสได้รับรู้ ยกตัวอย่างกรณีศึกษาของเหมืองแร่โปแตชอุดรธานี อ่านจากสัญญาพบว่าค่อนข้างผูกขาดในการอำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทมากและรัฐเสียเปรียบ กรณีเหมืองแร่ของวานรนิวาสจะเป็นเหมือนกันไหม เพราะตอนนี้อยู่ในขั้นตอนการสำรวจ ซึ่งจะต้องมีการทำสัญญาสำรวจและผลิตแร่ยังมีอะไรจะตามมาอีกมากมาย ตรงนี้คือสิ่งที่ภาคประชาชนห่วง

“ปัญหาสังคมตอนนี้เห็นชัดๆ เรื่องภาวะความขัดแย้ง การเข้ามาของทุนข้ามชาติ การเกิดกระแสต่อต้าน คนต้าน คนเห็นด้วย ระหว่างรัฐกับประชาชน เป็นการตอกลิ้มให้มีความแตกแยกขึ้นไปอีก คนต้านและสนับสนุนไม่เผาฝักกันก็มี ส่วนเรื่องสิ่งแวดล้อมคล้ายๆ กับกรณีที่จะเกิดขึ้นทั่วไปคือปัญหาแผ่นดินทรุด การแย่งน้ำใช้ มลพิษทางอากาศ แอ่งแร่ ฝุ่นเกลือ และการจัดการกองหางแร่ ซึ่งในกระบวนการผลิตจะต้องมีชีแร่ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของแร่ทั้งหมด ตรงนี้มีแผนจัดการอย่างไร ที่สำคัญที่สุดที่ชาวบ้านห่วงก็คือ การขุดเจาะสำรวจหรือการทำสัมปทานนั้น เขาจะทำได้ดิน สามารถขอนไซไปหมด และพื้นที่ที่พบแร่คือพื้นที่ตัวอำเภอวานรนิวาส หากมีการขุดเจาะสำรวจและทำเหมืองพบได้ชัดเจนว่าเขาจะขอนไซเครื่องมือเขาไปได้

บ้านเรือนประชาชนในความลึกระดับ 100 เมตร ซึ่งนั่นหมายถึงความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยไม่มีเลย โอกาสที่
บ้านจะทรุดจะพังถล่มก็มีสูง”

ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่กังวลว่าจะเกิดขึ้น หากมีการอนุญาตให้สัมปทานเหมืองแร่โปแตชเกิดขึ้น แต่ที่มาก
ไปกว่านั้น นักกฎหมายที่เฝ้าติดตามกฎหมายแร่ฉบับใหม่ได้ระบุว่า กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้คุ้มครองประชาชนที่
เป็นเจ้าของแผ่นดินมากนัก แต่รัฐเอื้อประโยชน์ให้กลุ่มทุนที่จะเข้ามาขุดเจาะสำรวจมากกว่า

ที่สำคัญกฎหมายฉบับนี้ยังถูกมองว่า ให้อำนาจรัฐในการตัดสินใจ โดยไม่ได้คุ้มครองภาคประชาชนที่
จะได้รับผลกระทบในพื้นที่เท่าที่ควรจะเป็น...!!!